

Mozgalmas napok a szabadtérin

A Csinom Palkó pénteki bemutatója után mozgalmas napokkal zárta a hét végét a szabadtéri. Szombaton este tartották a Borisz Godunov búcsúelőadását, a Csinom Palkó zsúfolt ház előtti második előadására vasárnap került sor. Az előadásokra, illetve az ünnepi hetek más eseményére — az idegenforgalmi hivatal adatai szerint — mintegy 30 ezer vendég érkezett a városba. A metrenetrend szerint közlekedő járatokon kívül a nyíregyháziakat különvonat hozta Szegedre. Győrből, Budapestből, Tatabányáról különautóbuszokkal érkeztek csoportok. Bolgár, lengyel, osztrák, szovjet, finn és jugoszláv vendégeket is nagy számban fogadott a város.

A mozgalmas hétvége után tegnap újabb mozgalmas hét kezdődött a szabadtéri színpadon, ahol este — Félix László rendező irányításával — megkezdődtek Ilyés

Gyula Dózsa György című drámájának próbái. Késő délután statisztafelvétel volt, majd az összes szereplők részvételével úgynevezett „hosszú próba” kezdődött, amely belenyúlt a késő éjszakai órákba.

A világhírű bolgár énekes, Nikola Gyuszelev, a Borisz Godunov címszerepének alakítója, a Muszorgszkij-opera utolsó előadása után elutazott Szegedről.

Az első főszerep a Dóm előtt

Beszélgetés Molnár Piroskával

Siflis József felvétele

Olyan, mint egy kislány. Egyszerű, kedves, közvetlen, természetes. Szegeden senkinek sem kell bemutatni. Ebből a városból indult, ide jött vissza a főiskola után, s itt érettségizett. Itt kapott lehetőségeket, itt bizonyított, itt nőtt föl a mostani bemutató hatalmas szerepéhez.

Miközben a Tisza presszóban jégbehűtött dinnyével próbálkozik a meleg ellen, Szegedről beszél, a városról, embereiről, egy induló színészi pályáról.

— Szegedről indultam. Itt jártam iskolába, innen kerültem a főiskolára. És nagyon boldogan tértem vissza ide. Szeged legkedvesebb városom. Szeretem tereit, utcáit, fáit, szobrait, a Tiszát, az itt élő embereket. Szegeden játszani nagyon jó dolog. Értő közönség előtt, fiatalok előtt boldogan játszom. Három évadot töltöttem a szegedi Nemzeti Színházban. Sok szerepet játszottam, s egy kezdő színész számára ez nagyon fontos dolog. Több szerepre szívesen emlékszem. Két operett-főszerepe a Nebáncsvirág és a Szatmari rózsája című darabokban, a Háború és béke Natásájára és a két Gyárfás-ősbemutatóra, melyekben szintén jelentős szerepeket kaptam. Legkedvesebb figurám Gyárfás Miklós Mária királynőjének címszerepe. Szerepálmom is lehetne. Sokrétű, összetett színészi feladat, mely lehetőséget ad arra, hogy alakítója megmutathassa képességeit és önmaga számára is felfedje az eltelt évek eredményeit.

— És ez a mostani nagy feladat, Ilyés Dózsa György című drámájának női főszerepe, Anna, a parasztlány? — Olyan szép, hogy csak eljátszani lehet! Nagyon megtisztelő a bizalom, hogy én alakíthatom ezt a szerepet. Anna — óriási színészi feladat. A darab jelentősége is hatalmas. Egyrészt a modern magyar dráma betörése a szabadtéri játékokra, másrészt a közelgő Dózsa-jubiläum és nem utolsósorban a dráma mindenkor érvényes mondanivalója, aktuá-

litása és Ilyés géniusza. Csodálatos, gárdával készülünk. A darabban együtt játszik a magyar férfi színészek élvonala. Egyedüli női főszereplőnek lenni ennyi nagyszerű férfiszínész között furcsa is, nehéz is, mindenesetre nekem mulató.

— A szerep gyönyörű. Anna törekény, kiszolgáltatott, női mivoltában is a dráma egyik legerőteljesebb figurája. Ösztönös, de szenvedélyesen tiszta forradalmár. A forradalmi hit, erő és tett csiráit hordozza és oltja bele Dózsa alakuló, a forradalmi gondolatra fogékony jellemébe. Láztató szenvedélye, ösztönös igazságérzete termékenyítő alakká formálja. Szinte férfiúi jellem. Egy nő tiszta ösztöneivel, tiszta vágyaival.

— Az eljátszott történelmi nőalakok élete, jelleme, gondolat- és érzelmvilága hogyan cseng össze egy mai, modern nő életével? — Ezek a történelmi nőalakok helyezett alakok nagyon mai figurák. Nemcsak azért, mert írjuk mai, modern szerző, hanem mert mai, korszerű mondanivalót hordoznak. Ezek a történelmi nőalakok, modern, e századi nők. Összetett, gondolkodó, bonyolult figurák mai életünknek. Önmagunkra ismerhetünk bennük.

— Tervek, szerepek? — Az új évadban Kaposváron játszom. Egy színész számára elengedhetetlen bizonyos időközönként a változtatás. Új város, új társulat, új szerepek várnak. Csehov Sirályában mutatkozom be a kaposvári közönségnek. A próbák már 23-án elkezdődnek és novemberig nincs számomra megállás. Ez legálább annyira megnyugtató, mint amilyen farszói. De előbb még itt a Dózsa-bemutató!

Molnár Piroksa már játszott a Szegedi Szabadtéri Játékokon. Főiskolás korában Az ember tragédiájában Kimónt, a kislányt. Eltelt néhány esztendő és 15-én este Ilyés Gyula Dózsa György című drámájának női főszereplőjeként lép a szabadtéri közönsége elé.

Tandi Lajos

Kívánságműsor

A Rádió Szegedről

A rögtönzött szegedi rádióstúdió

Amikor tegnap délután 2 órakor a Petőfi-adón megszólalt Erdei Klári bemondó hangja: a Magyar Rádió kívánságműsorát közvetítjük 2-től 6-ig, mintegy 150 szegedi leste a stáb minden mozdulatát. Szegedről jelentkezett a népszerű rádióműsor.

Az emberek kíváncsiak a műhelytitkokra, azt szeretnék volna mi is ellesni ezen a délutánon, hogy készül egy „egyes adás”. A Szabadság mozi feletti teremben valóságos kis rádióstúdiót rendeztek be, ahova vendégművészeket is vártak. Bessenyei Ferenc, Nagy Attila, Somogyvári Rudolf, Berdál Valéria, Gregor József — az egyszerűség kedvéért jobb, ha azt mondjuk, hogy — és sokan mások szerepeltek. Két URH-s kocsi járt a vidéket, hogy ne csak azok jussanak szóhoz, s ne csak azoknak a kívánsága hangozzék el a műsorban, akik bejutottak a kis terembe.

Rövid beszélgetés után kezdődött az adás. Hamarosan azt nyugtázták a jelenlevők, hogy milyen nyugodtan dolgoznak a rádiósok, holott akárcsak egy felesleges pissenés is az éter hullámain eljut az ország minden pontjára.

— Látszólagos ez a nyugalm, hiszen ennyi adás után is lámpalázunk van — mondta Vértési Sándor, az ismert riporter. — De ugyanezt mondhatnánk Vass István Zoltánról, a rádió szegedi tudósítójáról, aki stílszerűen műsorkezdő riporter volt: nem látszott rajta sem az izgalomnak nyoma.

Erdei Klári 22 éve bemondója a rádióknak, s a kezdet kezdetétől műsorvezetője ennek a programnak. Így fogalmazta meg: nagyon szeretjük mi magunk is ezt a műsort, mert úgy érezzük, hogy vele örömet okozunk az embereknek. Azoknak legalábbis, akiknek kívánságát egy-egy dal közvetítésével teljesítjük. Olyan meleg ez a kapcsolat — köztünk és a rádióhallgatók között —, hogy ma már mindenfelé megkérnek bennünket az emberek: keressünk már kutyát, szereztünk állást, összehoztunk testvéreket, és válaszolunk nagy-nagy halom levelekre.

Somogyi Károlyné felvétele

Erdei Klári, a műsor „háziasszonya”

A műsorszámokat, szereplőket elsorolni, felidézni talán nem is szükséges, mert a szegediek nagy többsége hallgatta. Az utcákon, a parkokban szölkák a táskarádiók, s az emberek ismerőseiket, rokonaikat hallgatták megszólalni az éter hullámain. Az egyik URH-s kocsiból Kovács Károly jelentkezett, a másik Fikár László riporter parancsnoksága alatt állt — még a röszkei határra is eljutott, ahol az éppen hazatérő magyarokat köszönthette a rádió. Az emberek körülvették a közvetítőket a Dóm téren is — ahol Félix László rendező nyilatkozott — és csodálkozva hallgatták: ez szándékos, hogy itt mondják előtűnk, s azonnal a rádióban hallható!

— Éppen ez benne az óriási, s emiatt érez az ember akkora felelősséget — mondta Bessenyei Ferenc, akit szereplése előtt néhány perccel szólítottunk meg. — Annyi színházi év után is izgalmas számomra ez a feladat, hiszen más ez, mint a színházban és más, mint a stúdióban szerepelni. Minden szereplő művész izgalma: sikerül-e abban a pillanatban, amikor a mikrofon elé kell állni, a maximumot adni?

Játékos ez a műsor, talán az egyetlen, ahol a közvetlen beszélgetés „baki” is csúszhat, s ahol a véletlenek nagy szerepe van. A röszkei határállomáson elromlott egy nyugatnémet turista autója, az URH-s kocsi bevontatta a szervizbe, s a riporter azonnal mikrofonvégre fogta a karlsruhei turistát. Így is lehet valaki riportalan — és éppen ez a vonzó ebben a műsorban is.

P. Szőke Mária

Munkaügy és eredmény

Egyetérthetünk a vélekedéssel: a vállalati gazdálkodás hatékonysága nagyban függ attól, „úgyes-e a munkaügyes”. Nem az ügyeskedést, a munkaerőcsábítást, a ráigérgetést rutinját, hanem az igazi jártasságot-képzettséget értve ezen.

Napjainkban egyre erősödik ez az igény. Kíváncsian lennének például, hogy a munkaügyi vezetők, dolgozók már a munkásfelvételeknél szigorúbb „szűrőt” alkalmazzanak. Elejét vehetnék így egy sor későbbi gondnak; annak, hogy a betanításkor mond csődöt az újonnan felvett, annak hogy ezért, vagy más okból hamarosan elhagyja elhagyja az üzemet stb. A munkaalkalmasság alapos vizsgálata, az egyéni képességek és a munkahelyi követelmények egybevetése jelentősen csökkentheti a fluktuációt.

Az alkalmas, jó munkakerő betanítására, majd megtartására pedig nagyobb energiát kell fordítani a vállalatoknak. Ugyancsak a stabilizálás, a munkaerőmozgás megakadályozása végett. Hiszen ki előtt nem kétséges, még nem vált fantomná a sokat emlegetett „gyárkapun belüli munkanélküliség”, még valóban van ilyen jó néhány vállalatnál. S ahol nincs, vagy nem jelentős, ott is a belső munkaerő-

tartalékra lehet és kell a továbbiakban számítani.

Fontos feladatuk van a munkaügyi szakembereknek a különféle célszerű változtatások, átcsoportosítások lebonyolításában, a jobb munkaerőkihasználás megszervezésében. Nagyon fontos, hogy ezeket a változásokat idejében megbeszéljék a dolgozókkal, véleményüket is kikérjék, s gondoskodjanak arról is, hogy ne kerüljenek hátrányos helyzetbe új beosztásuk miatt.

Néhány fontos teendő a sok közül, de a fentiekből is kitűnik: rendkívül szerteágazó, bonyolult terület gazdái a munkaügyesek. Joggal várhatják el és kérhetik számon tőlük a hozzáértést, szervezőkészséget. A továbbiakban fontos feladatuk az is, hogy a dolgozók szaktudásának gyarapításáért többet tegyenek. Ez, mint igény, rájuk is vonatkozik. Speciális tanfolyamoktól a komplex tudományos ismeretek megszerzéséig rendszeressé és következetessé kell tenni a munkaügyi szakemberek képzését, továbbképzését is. A hatékonyság növelése előfeltételként szabja meg azt az igényt, hogy magasabb szinten dolgozzanak — s azt is, hogy rangosabbak, — megbecsültebbek legyenek — a munkaügyi osztályok.

Akvárium nyílt a fűvészkertben

A Szegedi József Attila Tudományegyetem botanikus kertjének új épületében akváriumot rendeztek be. Az vidéki viszonylatban legkorszerűbb akváriumzoba falába süllyesztették be az egyenként száz-százötven literes medencéket. A tizenhárom medencében bölcöslő halak, pontylazacfelék, elevevölgy fagospontyok és egyéb más fajok láthatók. A jellegzetes akvárium növények közül említést érdemelnek a békutatófélék, mint például a víz felszínén úszó saláták, ezenkívül a vízi kelyhek és hortenziák, a látogatók, a pontyvirágfélék s egyéb érdekességek.

Az új létesítményt elsősorban az oktatás szolgálatába

kíváncjak állítani. Az egyetemhez — mint ismeretes — két általános iskola és egy gimnázium tartozik és az új tanítási időnyit már néhány biológiai órát itt tartatnak. Természetesen más iskolák csoportjai is minden bizonnyal ellátogatnak majd az akváriummal gazdagodott fűvészkertbe.

A későbbi tervek szerint az akváriumzobában blotóp társításokat hoznak létre, ami azt jelenti, hogy az egyes földrészekről származó jellegzetes növényeket, illetve halfajokat csoportosítják. Máris felvették a kapcsolatot ebből a célból a botanikus kert sok külföldi társintézményével.

Közlekedési balesetek

A szombati nap a nagy meleg és a szintén nagy forgalom ellenére is kevesebb áldozatot szedett az utakon a megszokottnál. Am így is volt egy tragikusan végződő baleset. Az E-5-ös és a röszkei út kereszteződésében, a buszmegállóban állt a 7 éves röszkei Pinter János. A megállóban várakozott egy műszaki hibás kamion és megállt az autóbussz is. Ekkor jött szembe Szeged felől egy jugszláv rendszámú személygépkocsi 70—80 kilométeres sebességgel. A kislány az álló kamion és busz mögött és akart szaladni az úton, féktávolságon belül bukkant fel a személyautó előtt. Annak vezetője már nem állhatott meg, elütötte a gyereket, aki meghalt. A balesetért kizárólag a kislány a felelős, ha egyáltalán beszélhetünk egy hétéves gyermek felelősségéről.

Vajon a szülők miért engedték a forgalmas út közepére, még ha egy másik gyermek kíséretében is? Az E-5-ös még aznap szedett egy másik áldozatot is. Szerencsére Karácsonyi Ferenc 76 éves nyugdíjas ke-

rékpáros megúszta nyolc napon túl gyógyuló sérülésekkel az esetet. Szatymaz felé kerékpározott az útpadról, mintegy méterre az aszfalttól. Elment mellette egy teherautó, amikor a bicikli megcsillant és ő a potkocsinak esett. A balesetért a kerékpáros a felelős. Idős korára való tekintettel a rendőrség csak figyelmeztette, nem büntették meg.

Szombaton délután a Marx tér és a Párizsi körút sarkán is súlyos baleset történt. Czvetkov Nikolaj Ivanov bolgár egyetemi tanár autójával körültekintés nélkül kis ívben balra kanyarodott a Mérei utca kereszteződésénél és elütött egy vele szembe jövő motorost. A motoroskerékpáros 20 napon túl gyógyuló sérüléseket szenvedett. A balesetért felelős bolgár turista az ügy teljes kivizsgálásáig nem folytathatja útját.

A vasárnap egyetlen komolyabb baleset nélkül ért véget. Úgyhogy szerencsés hétvégéről is beszélhetünk, ha a kislány halála ezt a viszonylagos szerencsét nem változtatná szomorúvá.

Muzsikáló udvar

A városi tanács udvarán holnap, szerdán ismét koncertet rendeznek, 8 órai kezdettel, a szegedi szimfonikus zenekar kamaragyermekeinek közreműködésével. Vezényel Vaszy Viktor, Mozart Fuvola-hárfa versenyének szülőjét Lajos Attila és Lubik Hédi Játssza. A műsoron még

J. Chr. Bach: B-dúr szimfóniája, Mozart B-dúr szimfóniája és Honegger: Pastoral d'été című műve szerepel. A koncertről tévéfelvételt készült. Esős időben a Tömörkény gimnázium és művészeti szakközépiskola Lenin körüli hangversenytermében tartják a koncertet.